

[Landbrugsministeren.]

ordnet telegrafisk, fordi det var Statsministerens egen Valgkreds. Nej, der blev ikke ordnet noget telegrafisk, de sendte et Udvalg herover. De havde lavet en Vedtægt, og jeg sagde: Hvis Vedtægten er i Orden — og I maa selv passe paa, at de, I tager med, er tilstrækkelig solide —, saa skal jeg se, hvad der kan gøres.

Det er rigtigt, at Amdsudvalgene ikke var nedsat, men jeg maa hævde den Opfattelse, at de Udvalg, der skal nedsættes for at bistaa Landbrugsministeren, kan ikke tage Ansvaret fra ham, og det bliver hans Sag at afgøre, i hvor stor Udstrækning han vil bruge dem; Loven giver ingen Vejledning. Men naar Udvalgene ikke paa det Tidspunkt var nedsat, var det ikke Landbrugsministeriets Skyld; det varede længe, fordi Landboforeningerne og Husmandsforeningerne skulde have nogen Tid til at gøre deres Indstillinger. Derimod var Formændene udnævnt. Det kunde gøres amtsvis, og jeg anmodede ogsaa, saa snart Udnævnelsen forelaa for det paagældende Amt, Formanden om at tage denne Forening op til Under-søgelse.

Den Vedtægt, man kom med, var imidlertid af den Beskaffenhed, at efter at Ministeriet havde undersøgt den, maatte vi sige, at den kunde vi slet ikke bruge. Vi udarbejdede saa en Vedtægt, som blev sendt til dem og andre, der havde rettet Forespørgsel paa det Tidspunkt, og Foreningen vedtog da en Vedtægt, som Landbrugsministeriet maatte anerkende. Og efter at vi igen havde foreholdt dem, at de selv maatte passe paa, hvilke Medlemmer de optog, fordi det var dem, der havde Ansvaret, ogsaa bogstavelig det økonomiske Ansvar, gik jeg ind paa at bevilge dem Halvdelen af det, de kunde tilkomme efter Loven, idet jeg sagde, at naar Udvalget er blevet nedsat, vil den øvrige Halvdel kunne bevilges.

Det Ansvar har jeg paataget mig, og det Ansvar skal jeg naturligvis bære. For øvrigt er, efter alt hvad der foreligger, efter at Udvalget er nedsat og Forholdet i den Forening er gennemgaaet, denne Forening lige saa god eller lige saa daarlig, som Foreningerne er Landet over.

Naar det ærede Medlem Hr. Bording havde hørt et Rygte om, at Embedsmændene i Ministeriet havde været imod det og vilde have Sagen udskudt, til Udvalget blev nedsat, medens jeg ønskede den afgjort, og gerne vilde spørge, om det forholdt sig saaledes, vil jeg sige, at i og for sig har jeg naturligvis ikke noget imod at

meddele, baade naar Embedsmændene og jeg er enige, og naar vi ikke er enige. Men jeg maa overfor det ærede Medlem som overfor andre ærede Medlemmer sige: Jeg tror ikke, det gaar an, at vi kommer ind paa en Diskussion om, hvad Embedsmændene siger til deres Minister, og hvad Ministeren siger til sine Embedsmænd; Embedsmændene har ingen Adgang til at forsvare deres Standpunkt i denne Sal; Ministeren har Pligt til at høre Embedsmændene, og de har Pligt til at svare ham, men jeg advarer Folketingets Medlemmer imod her at stille Forespørgsler om, hvilken Indstilling Ministeren har faaet fra sine Embedsmænd, og hvad han har sagt til dem. Skal det være Regelen her, tror jeg, man forlyftiger noget, der er meget vigtigt i hele vor parlamentariske Ordning, nemlig at Ministeren, og han alene, har Ansvaret for de Afgørelser, der skal træffes, hvilket selvfølgelig ogsaa medfører, at Ministeren til syvende og sidst, naar han har hørt, hvad der er at sige i en Sag, maa have Ret til at træffe Afgørelsen, saaledes som han mener at kunne tage Ansvaret for det i den paagældende Sag.

Det ærede Medlem Hr. Bording var ogsaa ude med en elskværdig Antydning af, at nu var det vel nok Hensigten, at større Landmænd skulde have Laan af disse 6 Mill. Kr., for at de kunde beholde deres Korn; han havde hørt noget om det. Gud ved, om ikke det ærede Medlem har hørt det af mig, for jeg sagde til ham forleden Dag — det maa jeg hellere referere her fra denne Talerstol —, at det skulde nødig gaa, som det gik sidste Aar — og det var ikke større Landmænd, for de behøver ikke at købe deres Korn tilbage i saa høj Grad, det var navnlig Husmænd og mindre Gaardmænd —, at de tvunget af de vanskelige økonomiske Kaar maatte sælge deres Korn umiddelbart efter Høsten til meget lave Priser og saa var nødt til for at opretholde deres Flæskeproduktion og deres Kvæghold at købe det tilsvarende Korn tilbage til en Pris, der laa 5—6 Ø. højere. I den Tid havde Kornet ligget hos Købmanden, som finansieredes af en eller anden Bank, men Landmændene var nødt til at sende Kornet væk og købe det tilbage, fordi de ikke havde nogen Bank til at finansiere sig.

Det kalder det ærede Medlem Hr. Bording nu Spekulation, og selvfølgelig, for at det kan faa den rette agitatoriske Tilskæring, er det de større Landmænd, som her skal hjælpes. Ja, jeg vil kun sige til det ærede Medlem Hr. Bording, at hvis han kender ret mange Driftslaaneforeninger, vil